

Scenariusz zajęć – edukacja muzyczna – klasa II-III

Temat: Czy zwierzęta są muzykalne?

Czas: 45 min

opr. konsultant: Jolanta Piekarska

Cele ogólne:

2. Rozwijanie muzykalności i wrażliwości muzycznej oraz wyobraźni i słuchu muzycznego.
3. Kształtowanie prawidłowych zachowań podczas słuchania muzyki klasycznej.

Cele szczegółowe:

1. Uczniowie rozpoznają instrumenty strunowe smyczkowe (skrzypce, wiolonczela i kontrabas), strunowe szarpane (gitara) oraz dęte drewniane (flet poprzeczny) i ich brzmienie.
2. Uczniowie reagują na dźwięki wysokie, w średnim rejestrze i niskie ruchem.
3. Uczniowie dostrzegają zjawiska imitowania odgłosów zwierząt w utworach muzyki poważnej.
4. Uczniowie akompaniują na instrumentach perkusyjnych do utworu muzyki klasycznej.

Środki dydaktyczne:

- komputer, rzutnik i ekran oraz głośniki;
- zestaw instrumentarium Orffa, gitara, flet prosty i kalimba;
- nagrania utworów: G. Rossini: „Duet kotów”, L.C. Daquin: „Kukułka”, N. Rimski-Korsakov: „Lot trzmiela” i C. Saint-Saens: „Lew”, „Koguty i kury” oraz „Finał” z cyklu „Karnawału zwierząt”;
- tekst bajki Ezopa: „Świerszcz i mrówka”;
- plansze przedstawiające odgłosy wydawane przez psy i koty w różnych językach obcych;

Metody pracy: pogadanka, pokaz, aktywne słuchanie muzyki, śpiew, ruch do piosenki oraz quiz muzyczny

Formy pracy: indywidualna i zbiorowa;

Przebieg zajęć

1. Powitanie w formie dialogowanej przyśpiewką: „Dzień Dobry dzieci” – „Dzień Dobry Pani” w kilku tonacjach (z akompaniamentem gitary).

2. Przedstawienie celu lekcji:

- nawiązanie do miesiąca dobroci dla zwierząt,
- wskazanie celów lekcji
- przedstawienie tematu w formie pytania: „Czy zwierzęta są muzykalne?”

4. Pogadanka nt. wybranych zwierząt: słoń, kot, ptaki oraz świerszcz polny i wskazanie ich elementów budowy, cech czy zachowań, które mogłyby potwierdzić, że te zwierzęta są muzykalne. Przeplatanie pogadanki fragmentami utworów z literatury muzycznej:

- słoń ma trąbę – nawiązanie do instrumentu dętego blaszanego – trąbki
- nazwanie odgłosów, które wydają koty: miauczenie, mruczenie i prychanie

Wysłuchanie utworu G. Rossini: „Duet kotów” jako przykładu dzieła muzycznego wokально-instrumentalnego, którego partie wokalne składają się jedynie ze słowa „miau”. Określenie charakteru poszczególnych części tego utworu. Akompaniowanie na instrumentach perkusyjnych w rytmie uzupełniającym do partii wokalnych, zgodnie ze wskazówkami nauczyciela.

- nazwanie odgłosów, które wydają ptaki: śpiew, ćwierkanie, pisk, gruchanie, krakanie.

Wprowadzenie pojęcia dźwięki wysokie, niskie, w średnim rejestrze, granie na gitarze tryli, imitujących śpiew ptaków w różnych rejestrach. Uczniowie podnoszą lub opuszczają rękę adekwatnie do wygranych rejestrów dźwięków.

Jeśli wśród odgłosów ptaków uczniowie nie wskażą kukania, nauczyciel pyta o odgłosy wydawane przez kukułki. Zaśpiewanie „ku-ku” imitującego śpiew kukułki na interwale tercji małej. Wykonanie przez nauczyciela motywu kukania kukułki na flecie prostym.

Wysłuchanie utworu L.C. Daquin: „Kukułka”. Nazwanie instrumentów wykonujących ten utwór (flety poprzeczne). Aktywne słuchanie utworu – uczniowie podnoszą rękę, gdy usłyszą imitację kukania kukułki.

- wskazanie świerszcza jako bajkowej postaci przedstawianej ze skrzypcami. Odczytanie bajki Ezopa: „Mrówka i konik polny”. Przyporządkowanie skrzypiec do grupy instrumentów strunowych smyczkowych.

5. Zabawy z piosenką:

Tu stoją krokodyle i orangutany,
Dwa malutkie wężyk i królewski orzeł,
I kot, i mysz, i bardzo duży słoń,
Dlaczego jeszcze nie ma dwóch nosorożców?

Nauczyciel prezentuje piosenkę, zaś zadaniem uczniów jest wskazanie wszystkich występujących w niej zwierząt i wybranie prostego gestu ilustrującego poszczególne zwierzęta. Następnie uczniowie naśladują odgłosy charakterystyczne dla poszczególnych zwierząt występujących w piosence, które będą jednocześnie ćwiczeniami aparatu mowy przed śpiewem. Nauka piosenki metodą echa po fragmencie. Uczulenie na prawidłową postawę, a następnie wspólny śpiew z ilustrowaniem gestami tekstu piosenki.

6. Uwrażliwienie dzieci na odgłosy, które wydają zwierzęta w różnych językach obcych. Odczytanie z planszy odgłosów wydawanych przez psy i koty w różnych językach obcych.

7. Zagdaka muzyczna - jakie zwierzęta słyhać we fragmentach utworów? Odtworzenie utworów: N. Rimski-Korsakov: „Lot trzmiela” oraz C. Saint-Saens: „Koguty i kury”. Wskazanie, że odgłos brzęczącego owada uzyskały instrumenty smyczkowe, zaś szczególnie przebieg melodyczno-rytmiczny w drugim utworze imituje gdakanie kur.

8. Zagdaka muzyczna - jakie zwierzęta słyhać we fragmentach utworów? Odtworzenie utworu: C. Saint-Saens: „Słoń” i jego analiza: tempo (wolne), brzmienie (dominują niskie dźwięki), instrumenty (fortepian i kontrabas), próba zestawienia przez uczniów utworu z odpowiednim zwierzęciem (duże, ciężkie zwierzę, które porusza się wolno). Wysłuchanie i obejrzenie utworu wraz z animacją.

9. Na zakończenie wspólne odśpiewanie piosenki o zwierzętach, prezentacja utworu: C. Saint-Saens: „Finał” z karnawału zwierząt wraz z animacją z flamingami. Ocena uczniów – czy muzyka poważna jest rzeczywiście poważna, nudna?

10. Podsumowanie w formie pytań:

Co Ci się najbardziej podobało zaskoczyło na dzisiejszej lekcji?

Co Cię najbardziej zaskoczyło na dzisiejszej lekcji?

Które ćwiczenie było najciekawsze dziś?

Które z dzieci zagrało dziś na trójkacie/grzechotce/tarce?

11. Zakończenie w formie dialogowanej przyśpiewką: „Do widzenia dzieci” – „Do widzenia Pani” w kilku tonacjach (z akompaniamentem gitary).